

FILM 54. festival igranoga filma u Puli

Fascinantni mladi junaci

Prikazani filmovi »Armin« Ognjena Sviličića i »Kradljivac uspomena« Vicka Ruića

Tomislav KURELEC

Treći i za publiku nedvojbeno najatraktivniji dan projekcija u pulskoj Areni ne samo da je potpuno ispunio grandiozno gledalište nego se u njemu našao nemalen broj onih koji više nisu mogli naći slobodnih sjedalica.

Iako je vjerojatno ključni razlog bila hrvatska premijera (tek nekoliko dana iza svjetske) »Harryja Pottera i Reda feniksa«, oduševljenju publike u velikoj je mjeri pripomogao film »Armin« Ognjena Sviličića, jedini hrvatski film koji je već prikazivan u našim kinematografima, ali i na brojnim međunarodnim festivalima.

No, jednako tako je važna i vijest koja je u našim medijima samo spomenuta, da je upravo ovih dana osvojio i novčanu nagradu za pomoć u distribuciji u Francuskoj, jer ulazak u kina, posebice ona velikih zapadnih ze-

Sviličićev film je ne samo doživio ovacije po završetku, nego i velik pljesak za jednu od scena tijekom projekcije

Audicija za malu ulogu: Prizor iz filma »Armin«

malja, vrlo je teško ostvariti.

A da »Armin« nije samo film za festivale i filmofilsku elitu, te da je možda takav imidž pridonio činjenici da ga je do sada u Hrvatskoj pogledalo manje ljudi nego što zaslužuje, pokazao je oduševljen prijam iznimno brojne publike u Areni.

Iznimno redateljsko umijeće

Od samoga početka publika je bila uvučena u priču o sredovječnom ocu Ibrici (još jedna vrlo nijansirana i iznimno dojmljiva uloga Emira Hadžihafizbegovića) koji vodi u Zagreb na audiciju za malu ulogu u njemačkom filmu s radnjom u Bosni svog sina Armina, na početku puberteta (tumači ga izvanredno uvjerljivo naturščik Armin Omerović).

Sviličićev film je ne samo doživio ovacije po završetku, nego i velik pljesak za jednu od scena tijekom projekcije.

Onima koji su ponovo gledali »Armina«, pružila se ne samo prilika da vide kako komorni Sviličićev film sjajno komunicira sa širokom publikom nego da pažljivije prate sve brojne sastavne dijelove iznimnoga Sviličićeva redateljskog umijeća, koje se na prvi pogled čini nevidljivim i potpuno podređenim cjelini filma.

Taj dojam jest točan, ali u ponovnom gledanju preciznije se otkriva kako Sviličićeva lakoća filmskog pripo-

vijedanja zahtijeva preciznost u tajmingu i nijansiranju postupaka likova.

A posebno fascinira kako jedva zamjetne stanke među replikama u dijalogu autor iskorištava da bi na mimici glumaca i kroz njihove pokrete otkrivao slojevitost odnosa koji pokazuju razlike u mentalitetu i tradiciji, složenost odnosa roditelja i djece ili sagledavanja onoga što je u životu bitno i što ne mora biti identično onomu što se u početku čini uspjehom.

Nakon »Nausikaje« (1995.) i »Serafina«, svjetioničareva sina (2002.), naglašeno usmjerenih prema art filmu, Vicko Ruić se na izgled okrenuo potpuno drukčijoj vrsti filma – političkom trileru u »Kradljivcu uspomena«.

Priča je to koja se paralelno odvija u dva razdoblja – sredinom devedesetih, kada nestaje istaknuti obavještajac Juraj Križanić (igra ga vrlo suzdržano Sven Medvešek), i krajem devedesetih, kada po nalogu jedne od obavještajnih službi tajnu toga nestanka treba razriješiti nekadašnji branitelj Vukovara, bolestan od PTSP-a, Gawaín Skok, kojeg je vrlo dobrom interpretacijom Nikša Krušelj učinio najživotnijim likom filma u kojem ništa nije kakvim se čini.

Možda bi većom koncentracijom na radnju u vrijeme smrti predsjednika Tuđmana i korištenjem prijašnjega

Dekonstruiranje trilera: Prizor iz »Kradljivca uspomena«

NOVI NASTAVAK »HARRYJA POTTERA«

Mit o čarobnjaku

»Harry Potter i Red Feniksa« peti je film o megapopularnom mladom čarobnjaku koji je stvorila britanska spisateljica J. K. Rowling, a potom ga još više popularizirala filmska industrija serijalom, u kojem ovaj peti nastavak potpisuje već četvrti redatelj – Britanac David Yates. Fabularna napetost ovdje proizlazi iz još jednog obračuna Harryja Pottera i oličenja zla – lorda Voldemorta. Yates nešto više od ostalih redatelja odgađa odlučujuće akcijske scene i realističnije od drugih prikazuje ustrojstvo čarobnjačkog društva i rad škole za čarobnjake s asocijacijama na suvremeno društvo i sustav školovanja. Takvim, nešto realističnijim postupkom Yates u prvom polovici ponekad gubi ritam, pa mi se čini da je ovaj nastavak nešto slabiji od prethodnih. Ipak još sve sastavnice fascinacije ovim suvremenim mitom funkcioniraju.

zagonetnog nestanka kao objašnjenja u flash backovima redatelj učinio jasnijim fabularne zaplete, koje je tek manji broj gledatelja uspio shvatiti.

Sukob unutar obavještajnih službi

Tomu razlog nije bilo postupno otkrivanje istine kroz napetu radnju i akciju, uobičajeno u toj vrsti trilera, nego Ruićeva težnja da žanr iznutra dekonstruira postupcima njemu omiljenog art filma, pa akcije ima manje no što je nužno, a u prvom planu su razgovori uz inzistiranje na detaljima, koji izgledaju lijepo, ali sa samom pričom jedva da imaju doticaja.

Zbog toga, a i nedorečenog profiliranja likova gledatelj će s naporom razaznati da »Kradljivac uspomena« zapravo govori o sukobu dvaju naraštaja unutar hrvatskih obavještajnih službi – onih koji su i u novoj državi zadržali ideje kojima su služili u prethodnoj s onima koji su se potpuno priklonili HDZ-u i boje se da će ih skori izbori stajati službe i moći kojom se nemilosrdno koriste.

Ruić u svom odstupanju od žanra temelji film na stavljajući temu i povremenih redateljskih parada u prvi plan, ali potpuno zaboravlja na likove i preglednost fabule, pa njegovo razbijanje okvira žanra ostaje više kuriozitet no cjelovito ostvarenje.